

PATVIRTINTA
 Biržų rajono vietos veiklos grupės valdybos
 2023 m. spalio 24 d. posėdžio
 protokolu Nr. V-07

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Biržų rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)
 Vietos plėtros strategija „Biržų rajono kaimo vietovių plėtros strategija 2015- 2023 m.“ (toliau – VPS)
 Kvietimo Nr. 26

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. 3D-317 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Ne žemės ūkio verslų kūrimas ir plėtra“ veiklos srities „Parama ne žemės ūkio vietos verslui kaimo vietovėse pradėti ir plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-6.2 vietos projektams										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	2	3	-	1	0	-	2	5
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	3	-	1	1	-	2	7
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	3	-	1	0	-	2	4	☐ visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____

											x	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. V- 07
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A										
1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Didinti kaimo gyventojų užimtumą, plėtojant turizmo kaime paslaugas, skatinant verslo iniciatyvas kurti naujas ir išlaikyti esamas darbo vietas.										
1.7.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	<p>Parama teikiama verslo pradžiai ir (arba) plėtrai: įvairiai ne žemės ūkio veiklai, produktų gamybai, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui, paslaugų teikimui, įskaitant paslaugas žemės ūkiui.</p> <p>Priemonės veiklos sritis skirta naujoms darbo vietoms kurti.</p> <p>Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.</p>										
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Galimi pareiškėjai: Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža, maža įmonė, ūkininkas ar kitas fizinis asmuo*.</p> <p><i>*Paraiškos pateikimo metu pareiškėjas, įskaitant su juo susijusias įmones, – labai maža, maža įmonė.</i></p> <p>Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.</p>										
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.										
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	13 291,00 Eur										
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	13 291,00 Eur										
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	<p>Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti:</p> <p>- iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai vietos projektą teikia privatus juridinis ar fizinis asmuo, atitinkantis labai mažai įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams</p>										

		asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 6 d. rekomendacijoje Nr. 2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims); - iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai projektą teikia privatus juridinis ar fizinis asmuo, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	<ul style="list-style-type: none"> - pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis; - pareiškėjo skolintomis lėšomis; - pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinomis lėšomis; - gautinomis paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas (-ai):	EURI.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
2.1.1.	<p>Sukuriama daugiau naujų darbo vietų ir išlaikomos esamos:</p> <p>Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:</p>	25	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ bei 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis. <i>Pastaba: Planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio)</i>	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus.

			<i>negali būti didesnė už 70 000 Eur. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta (etatas), planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas pro rata principas (pvz., jeigu pagal VPS priemonę apskaičiuojama, kad planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 70 000 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 35 000 Eur.)</i>	
2.1.1.1.	sukuriama 0,5 ir daugiau darbo vietų (etatų);	25		
2.1.1.2.	sukuriama nuo 0,3 iki 0,5 darbo vietos (etato).	20		
2.1.2.	Pareiškėjas, paraiškos pateikimo metu, yra registruotas Biržų rajono VVG teritorijoje: Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktus duomenis ir/arba pridedamus dokumentus, pagrindžiančius atitiktį šiam kriterijui. Laikoma, kad pareiškėjas atitinka šį atrankos kriterijų, jei pareiškėjas – fizinis asmuo paraiškos pateikimo metu ne trumpiau kaip pagal pareiškėjo pasirinktą atitiktį atrankos kriterijui iki vietos projekto paraiškos pateikimo nepertraukiamai deklaruoja gyvenamąją vietą Biržų rajono VVG teritorijoje. Pareiškėjas kartu su vietos projekto paraiška turi pateikti atitiktį šiam kriterijui pagrindžiančius dokumentus	-

			(gyvenamosios vietos deklaracija, asmens dokumentų kopijos, ir/arba kiti dokumentai) (taikoma fiziniam asmeniui). Laikoma, kad pareiškėjas atitinka šį atrankos kriterijų, jei pareiškėjas - juridinis asmuo – pagal pareiškėjo pasirinktą atitiktį atrankos kriterijui iki vietos projekto paraiškos pateikimo nepertraukiamai buvo registruotas Biržų rajono VVG teritorijoje. Pareiškėjas kartu su vietos projekto paraiška turi pateikti atitiktį šiam kriterijui pagrindžiančius dokumentus (LR Juridinių asmenų registro išplėstinį su istorija išrašą) (taikoma juridiniam asmeniui).	
2.1.2.1.	3 ir daugiau metų;	25		
2.1.2.2.	nuo 1 iki 3 metų.	20		
2.1.3.	Pareiškėjas turi patirties įgyvendinant ir administruojant ES lėšomis finansuojamus projektus	15	Pirminė paraiška – 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ dokumentai patvirtinantys pareiškėjo projektinę patirtį (paramos, darbo sutartys), ES paramos informacinių portalų duomenys, protokolai ir pan.)	-
2.1.4.	Pareiškėjas, paraiškos pateikimo metu, turi mažiau darbuotojų. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktus duomenis ir/arba pridedamus dokumentus, pagrindžiančius atitiktį šiam kriterijui. Darbuotojų skaičius vertinamas įskaičiuojant ir su pareiškėju susijusių įmonių darbuotojus, pagal Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos ir Sodros duomenis.	
2.1.4.1.	iki 5 (įskaitytinai) darbuotojų;	25		
2.1.4.2.	daugiau, kaip 5 darbuotojus.	20		

2.1.5.	Projektas skirtas inovacijų diegimui Biržų rajono VVG teritorijoje.	10	<p>Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitiktis atrankos kriterijui pagrindimą ir (arba) pridedamus dokumentus. Turi būti aiškiai nurodytas inovatyvumo subkriterijus (-ai) ir jų pagrindimui pateikti informacijos šaltiniai ar pan. pagal žemiau nurodytą metodiką.</p> <p>Projektas pripažįstamas inovatyviu, kai jis atitinka bent vieną inovatyvumo vertinimo kriterijaus subkriterijų, vadovaujantis „Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika“ (toliau - Metodika), patvirtinta 2014 m. gruodžio 2 d. Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-918. Taip pat vietos projekte suplanuota inovacija, atitinkanti metodiką, turi būti diegiama Biržų rajono VVG teritorijoje. Inovatyvumo įrodymo dokumentus, nurodytus Metodikos priedo skiltyse „Informacijos šaltiniai“, pareiškėjai pateikia kartu su paraiška.</p>	Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus (jei taikoma).
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte.

3.2. Specialiosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis: nėra.

3.3. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

3.3.1. Planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už 70 000 Eur. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta (etatas), planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas *pro rata* principas

	(pvz., jeigu pagal VPS priemonę apskaičiuojama, kad planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 70 000 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 35 000 Eur.)	
3.3.2.	Tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos tinkamu laikotarpiu nurodytu finansavimo sąlygų apraše, bet ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 18 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos sutartys nesudaromos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER programa“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.	
3.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.4.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.4.1.1.	naujų įrenginių, mechanizmų, įrangos (įskaitant techniką), skirtų vietos projekto reikmėms įsigijimo ir įrengimo išlaidos; <i>Pastaba: Naujų motorinių transporto priemonių įsigijimui taikomos „Vietos projektų administravimo taisyklių“ 27.1.1. ir 27.1.2. papunkčių sąlygos. Būtina nurodyti motorinės transporto priemonės kategoriją ir klasę pagal „Vietos projektų administravimo taisyklių“ 27.1.1. punkte pateiktą teisės aktą.</i>	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1. –24.6.2. papunkčiuose numatyta tvarka. Jei planuojamos išlaidos grindžiamos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1. papunktyje numatyta tvarka, pateikti rinkos kainą įrodantys dokumentai (komerciniai pasiūlymai arba interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. print Screen)), turi būti su lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametro) investicijos kainą lemiančiais parametrais. Jei teikiamuose komerciniuose pasiūlymuose yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo dieną. Komerciniai pasiūlymai turi būti išrašyti pareiškėjo vardu ir pasirašyti tiekėjų atstovų, o viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) turi būti patvirtinta tik paties pareiškėjo parašu. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
3.4.1.2.	kitų naujų prekių, skirtų vietos projekto reikmėms, įsigijimo ir įrengimo išlaidos.	

3.4.2.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo, tačiau ne daugiau kaip 10 (dešimt) proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be PVM, ir ne daugiau kaip 1 000,00 Eur (vieno tūkstančio eurų) be PVM.)	<p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva). Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama vietos projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąrašė. Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias) ir ne daugiau kaip 1 000,00 Eur (vieno tūkstančio eurų) be PVM.)</p> <p>Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams, už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos, nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detalai nurodyti, pagal konsultacijų turinį). Jei planuojamos išlaidos pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1. papunktyje numatyta tvarka, rinkos kainą įrodančiais dokumentais (lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametro) investicijos kainą lemiančiais parametrais).</p> <p>Vietos projekto viešinimo išlaidos finansuojamos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis.</p>
3.4.3.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų (atkreipiamas dėmesys, jog fiksuotoji norma negali viršyti 12 proc.).
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
<p>3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.5.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.5.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.5.8. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos;</p> <p>3.5.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p> <p>3.5.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);</p>		

- 3.5.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.5.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.5.13. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;
- 3.5.14. investicijų į turą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).
- 3.5.15. smulkių buitinių reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);
- 3.5.16. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- 3.5.17. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba)krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulonus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės);
- 3.5.18. šių transporto priemonių įsigijimo:
- 3.5.18.1. L kategorijos ar jai prilyginamų (mopedų, motociklų, triračių, keturračių motociklų, bagių, kartingų ir pan.);
- 3.5.18.2. M kategorijos (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipų (išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti);
- 3.5.18.3. N kategorijos ir jai priskiriamų kėbulų tipų, kurių kodai –BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai);
- 3.5.18.4. G kategorijos (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipų;
- 3.5.18.5. O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamų transporto priemonių, kurių kodas –DD(L kategorijos transporto priemonių priekabų) ir O3 ir O4 klasių priekabos;
- 3.5.18.6. specialiosios paskirties transporto priemonių (gyvenamųjų automobilių, kemperių ir kt.), kurių kodai –SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ;
- 3.5.19. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos.
- 3.5.20. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
- 3.5.21. keturračiai – mažieji traktoriai, jeigu vietos projekte numatyta vykdyti ne aplinkos ar teritorijos tvarkymo veiklą;
- 3.5.22. Ratiniai ir vikšriniai traktoriai, (R kategorijos) priekabos, kitos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų priekabos ir puspriekabės; savaeigės žemės ūkio mašinos, savaeigės miško mašinos, savaeigės ne žemės ūkio mašinos (visų tipų ekskavatoriai, krautuvai, vikšriniai buldozeriai, kelių statybos mašinos, kelių priežiūros mašinos, šarnyriniai savivarčiai, savaeigiai kranai, kitos specialiosios (ūkinės) paskirties savaeigės mašinos), sunkieji keturračiai, sniego motociklai, motorinės rogės.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1. Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.

4.2. Tinkamumo finansuoti sąlygos:

4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 p.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui: nėra.		
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui: nėra.		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje.		
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas (kai taikoma)
I	II	III	IV
4.2.5.1.	Parama teikiama ne žemės ūkio veiklai, įskaitant paslaugų žemės ūkiui teikimą ir išskyrus žemės ūkio produktų gamybą, apdorojimą, perdirbimą. Remiama veikla turi atitikti šio FSA 4.2.6.1 papunktyje nurodytus reikalavimus.	Atitiktis finansavimo sąlygai vertinama pagal vietos projekto paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, verslo plano 1 dalies „Bendroji informacija“ 1.1.5. eil. nurodytus duomenis.	-
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.6.1.	Planuojama vykdyti veikla, kuriai prašoma paramos, turi būti nurodyta kaip remiama veikla FSA 3 priede „Remiamų veiklų sąrašas“. Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.		
4.2.6.2.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (FSA 2 priedas).		
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.		
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte.		
4.2.9.	Specialiosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams: nėra.		
4.2.10.	Papildomos tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams: nėra.		
4.3.	Vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte.		
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai: nėra.		
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–46 punktuose ir šie:		
4.3.3.1.	Iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Įsipareigojimo sukurti ir išlaikyti naujas darbo vietas laikymosi vertinimo tvarka nustatyta Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo		

	plėtos 2014–2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“ (pagal galiojančią aktualią redakciją)
4.3.3.2.	Jeigu vietos projekte numatyta veikla susijusi su maisto tvarkymu, vietos projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti Vietos projektų administravimo taisyklių 46 punkte numatytų įsipareigojimų laikymąsi.
4.3.3.3.	Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi atitikti taikytinus ES ir nacionalinius standartus. Laikoma, kad įsigytos prekės atitinka ES ir nacionalinius standartus, jeigu jos pažymėtos ženklu „CE“ (ženklas „CE“ – tai įrodymas, kad įsigytas produktas buvo įvertintas ir atitinka ES saugos, sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimus) arba jomis viešai ir laisvai prekiaujama Lietuvos Respublikoje (įsigijus išrašomi visi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalomi pirkimo–pardavimo faktą patvirtinantys dokumentai, pateikiami atitiktį standartams įrodantys dokumentai ar jų kopijos, jeigu pardavėjas tokius dokumentus privalo turėti).

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:
	1.1. Pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą (jei taikomas atrankos kriterijus);
	1.2. Kiti dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams.
	2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:
	2.1. Pareiškėjo sprendimas dėl ilgalaikio turto vertės (nuo kokios sumos pareiškėjo apskaitoje apskaičiuojamas ilgalaikis turtas).
	2.2. Patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (taikoma tik vietos projekto bendrosioms išlaidoms).
	3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:
	3.1. Komeraciniai pasiūlymai.
	3.2. Interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „PrintScreen“).
	3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas.
	4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:
	4.1. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);
	4.2. Juridinio asmens statusą patvirtinantys dokumentai (įstatai, registru centro išrašas ir kt.) (taikoma juridiniams asmenims);

- 4.3. Pažyma ar išrašas apie deklaruotą gyvenamąją vietą (taikoma fiziniams asmenims);
- 4.4. Žemės ūkio valdos registraciją ir ūkininko ūkio registraciją įrodantys dokumentai (kai taikoma);
- 4.5. Asmens tapatybės dokumento kopija;
- 4.6. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos vykdymo pažyma (kai taikoma);
- 4.7. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas) (gali būti suformuota naudojantis elektroninėmis priemonėmis);
- 4.8. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas) (gali būti suformuota naudojantis elektroninėmis priemonėmis);
5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:
- 5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą;
- 5.2. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);
- 5.3. Poveikio aplinkai įvertinimo dokumentai arba atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo (jei taikoma);
- 5.4. Licencija arba leidimas verstis vietos projekte numatyta veikla (Taikoma, jei vietos projekte numatytos investicijos, susijusios sus licencijuojama veikla arba veikla, kuriai vykdyti turi būti išduotas leidimas. Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip kartus su galutiniu mokėjimo prašymu).
- 5.5. Praėjusiųjų ar ataskaitinių metų (pasirinktinai) finansinės atskaitomybės dokumentai (kokio laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai bus reikalingi vertinant verslo gyvybingumą pasirenka pareiškėjas), sudaryti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, arba veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų fizinių ar juridinių asmenų atveju).
- 5.6. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo (kai taikoma).
6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:
- 6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.birzuvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);
- 6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.birzuvvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

	<p>7. <u>Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</u></p> <p>7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);</p>
5.2.	Kiti papildomi dokumentai, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“.
- 3 priedas „Remiamų veiklų sąrašas“.